

Veiligheid bij klimmen

Stoere activiteiten op hoogte zijn voor veel groepen een uitdaging. Juist deze activiteiten kunnen een extra risico met zich meebrengen. Zorg dus dat je goed bent voorbereid en weet waarover je het hebt.

De wet

Voor kabelbanen, touwbanen of klimwanden kan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen van toepassing zijn. Als het gaat om permanente objecten, dan moeten deze gekeurd zijn door een door de overheid aangewezen keuringsinstantie. Ook moet het object regelmatig geïnspecteerd worden. Voor tijdelijke objecten en objecten die door kinderen, in het kader van het spel, worden gebouwd, is het besluit niet van toepassing. Wel geldt dan natuurlijk de zorgplicht.

Bij activiteiten op hoogte heb je te maken met een aantal bepalingen uit de Arbo-wet. Een groot deel van de Arbo-wet is niet meer van toepassing op vrijwilligers, maar als het gaat om activiteiten waarbij valgevaar bestaat, moet je wel de nodige maatregelen nemen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het gebruik van een ladder of trap, en steigers, stellingen, bordes of verhoogde werkvloer. Bij deze laatste categorie is het verplicht een stevige leuning of hekwerk aan te brengen. Wanneer dit niet mogelijk is, moeten vangnetten, veilig-

Suggesties

Locatie en materialen

- Zorg voor een goede locatie met een juiste (zachte) ondergrond.
- Voorkom obstakels onder een baan of vlakbij een klimwand en zorg dat een baan niet over een weg, voet- of fietspad komt.
- Bouw je een baan over het water, dan moet dit diep genoeg zijn, zonder rommel (zoals oude fietsen) op de bodem. Deelnemers moeten kunnen zwemmen.
- Kies de juiste en stevige objecten om aan te zekeren.
- Gebruik het juiste en goedgekeurd materiaal voor de juiste toepassing.
- Zorg dat je materiaal goed onderhouden wordt en in orde is.
- Laat klimmateriaal regelmatig door deskundigen controleren en berg het op de juiste manier op.
- Zorg dat van alle te gebruiken klimlijnen (touwen) en overige materialen, zoals haken, klimgordels of achten typetesten bekend zijn.
- Houd het gebruik en de historie van het (klim)materiaal bij. Schrijf bij twijfel materiaal af en vervang het zonodig.
- Gebruik het klimmateriaal alleen waarvoor het is bedoeld.
- Zie erop toe dat deelnemers bij activiteiten boven 2,5 meter worden gezeurd met daarvoor bestemde materialen. Het gaat hierbij om de hoogte van de voeten boven de grond.
- Zorg hierbij dat deelnemers tuigjes van de juiste maat hebben.
- Zorg voor voldoende veiligheidsmaatregelen op hoogte, niet alleen voor deelnemers die bezig zijn, maar ook voor deelnemers die wachten. Spreek een duidelijke plaats af waar mensen wachten die aan de activiteit willen deelnemen.
- Heeft het object een permanent karakter, zorg dan dat het is gekeurd, inspecteer regelmatig en houd een logboek bij.

!
VEILIG
HEIDS
BLAD

- Zet plaatsen waar personen niet moeten of mogen komen af met bijvoorbeeld hekken of afzetlint. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de katrolblokken van een touwbaan.

Toezicht en begeleiding

- Zorg dat één persoon de leiding heeft.
- Vrijwilligers die de activiteit organiseren en opbouwen, moeten kennis van zaken hebben.
- Ga alleen aan de slag met ingewikkelde objecten als je zeker weet dat jullie hiertoe in staat zijn. Twijfel je, doe het dan niet en zoek deskundigen voor de bouw en begeleiding.
- Zorg voor voldoende begeleiding bij de activiteit, zowel op hoogte als op de grond.
- Controleer ook tijdens het gebruik op onveilige situaties en mogelijke gebreken en stop desnoods de activiteit.
- Let niet alleen op deelnemers die bezig zijn, maar ook op deelnemers die moeten wachten en op omstanders.
- Zorg dat het object niet zonder toezicht kan worden gebruikt. Verwijder bijvoorbeeld de onderste grepen bij een klimmuur of verwijder de (touw)ladder.
- Let op de capaciteit van de deelnemer en stem de activiteit daarop af. Houd rekening met de wensen en angsten.
- Blijf als deelnemer te allen tijde zelf nadenken en schat het risico in. Wanneer je iets niet vertrouwt, geef dit dan aan en vraag om uitleg. Je kunt natuurlijk altijd beslissen niet mee te doen.
- Let er bij een reisverzekering op, dat er ook dekking is bij gevaarlijke sporten.
- Zorg ervoor dat op de locatie een telefoon aanwezig is en de nummers van hulpdiensten bekend zijn.

Techniek

- Personen die begeleiden, moeten op de hoogte zijn van alle veiligheidsregels bij de klimsport zoals beschreven in de folders en de instructeurshandleiding van de NKBV *Indoor Toprope*.
- Voorklimmers beschikken over de nodige ervaring en kennis en zijn bekend met aanbevolen en voorgeschreven technieken voor alpinebergsport. Ze zijn getraind door een erkende instantie (NKBV of VBF).
- Deelnemers zijn bekend met de touw- en zekeringstechnieken en begeleiders zijn daarnaast bekend met de reddingstechnieken in de bergsport. Deze worden regelmatig geoefend.
- De persoon die voor de zekering zorgt, is op de hoogte van de te gebruiken techniek. Klimmer en zekeraar zijn op elkaar afgestemd (gewicht).
- Bij het abseilen wordt voor een dubbele zekering gezorgd. De persoon die van bovenaf voor deze zekering zorgt, is zelf goed geborgd en zit niet 'in het systeem'. De zekeraar moet aan een vast object zitten en niet aan de klimgordel van de zekeraar. Bij een calamiteit kan hij dan de lijn blokkeren en hulp verlenen.

Checklist

- Permanent opgestelde toestellen, zoals klimwanden voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen en zijn gekeurd. Zorg dat het toestel niet zonder toezicht kan worden gebruikt.
- Tijdelijke of gepioneerde klimtoestellen zijn geblokkeerd of afgesloten en worden voor gebruik gecontroleerd op gebreken.
- Toestellen zijn stabiel en goed verankerd.
- Er is voldoende toezicht en begeleiding door gekwalificeerde leiding.
- Toezicht is altijd aanwezig, ook als het toestel niet wordt gebruikt.
- Tijdens gebruik wordt gecontroleerd op onveilige situaties en mogelijke gebreken.
- Voorklimmers beschikken over de nodige ervaring en kennis en zijn bekend met aanbevolen en voorgeschreven technieken voor alpinebergsport. Ze zijn getraind door een erkende instantie (NKBV of VBF).
- De reisverzekering dekt ook bij gevaarlijke sporten.
- Deelnemers zijn bekend met de touw- en zekeringstechnieken en begeleiders zijn bekend met de reddingstechnieken in de bergsport. Deze worden regelmatig geoefend.

Met je hoofd in de wolken

!
VEILIG
HEIDS
BLAD

- Er zijn voldoende veiligheidsmaatregelen op hoogte, niet alleen voor deelnemers die bezig zijn, maar ook voor deelnemers die wachten.
- Er is een plaats afgesproken waar mensen wachten die aan de activiteit willen deelnemen.
- Deelnemers dragen een helm bij het klimmen.
- De persoon die voor de zekering zorgt, is op de hoogte van de te gebruiken techniek. Klimmer en zekeraar zijn op elkaar afgestemd (gewicht).
- Bij het abseilen wordt voor een dubbele zekering gezorgd. De persoon die van bovenaf voor deze zekering zorgt, is zelf goed geborgd en de zekerlijn zit aan een vast object.
- Klimmateriaal wordt regelmatig gecontroleerd door deskundigen en op de juiste manier opgeborgen.
- Van alle te gebruiken klimlijnen (touwen) en overige materialen, zoals haken, klimgordels of achten zijn typetesten bekend.
- Het gebruik en de historie van het (klim)materiaal wordt bijgehouden en bij twijfel wordt materiaal afgeschreven en zonodig vervangen.
- Op de locatie is een telefoon aanwezig en de nummers van hulpdiensten zijn bekend.

Meer informatie

- Arbo-wet – www.wetten.nl
- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.wetten.nl
- Reikwijdtenotitie bij Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.vwa.nl
- Voedsel- en warenautoriteit – www.vwa.nl
- Consument en veiligheid – www.veiligheid.nl
- Veiligheidsblad *Met hout en touw* – Log in op www.scouting.nl - Klik op Downloads - Accommodaties & materiaal - Veiligheid - Veiligheidsbladen
- Infoblad *Speeltoestellenbesluit* – Log in op www.scouting.nl - Klik op Downloads - Accommodaties & materiaal - Regelgeving
- Infoblad *Arbeidsomstandigheden* – Log in op www.scouting.nl - Klik op Downloads - Accommodaties & materiaal - Regelgeving

